

30 Yıl Üzeri Emekli İkramesinin Hesabı

Bu Karar, eksik ödenen 30 yıl üzeri emekli ikramiyesinin ödenmesini ve hizmet yılının, hizmet belgesinde göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri dikkate alınarak hesaplanmasına ilişkindir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI: S.224

BAŞVURU NO : 2018/11781

KARAR TARİHİ : 04/04/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : 30 yıl üzeri emekli ikramiyesinin tutarına itirazı hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 04/10/2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza 04/10/2018 tarihinde posta yoluyla yapılan başvuruda;

başvuran 02/09/2012 tarihi itibarıyla 3600 ek gösterge ¼ derece ve 45 yıl 4 ay 14 gün üzerinden emekli olduğunu, 30 yıl üzeri emekli ikramiyesi için dava açtığını, sonuç olarak

26.196,13 TL ana para ve 2.750,4 TL faiz olmak üzere toplamda 28.946,17 TL aldığını, çalıştığı Kurumdan aldığı hizmet belgesine göre 45 yıl 8 ay 14 gün hizmeti göründüğünü ve toplamda 15 tam yıl üzerinden ikramiye alması gerektiğini, emekli olduğu 02/09/2012 tarihindeki ek gösterge katsayısının 2.242,92 TL olduğunu dolayısıyla 15 yılına karşılık toplamda (15*2.242,92) 33.643,8 TL alması gerektiğini ancak ana para olarak tarafına 29.273,51 TL yatırıldığını ve kendisine 4.369,57 TL daha ödeme yapılması gerektiğini, ayrıca 45 yıl 4 ay 14 günlük hizmetinin 44 yıl 11 ay 4 güne indirildiğini, konuyla ilgili dilekçe vermesine rağmen tarafına olumsuz cevap verildiğini ifade ederek, eksik ödenen 30 yıl üzeri ikramiyesinin ödenmesini ve hizmet yılının hizmet belgesinde göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri dikkate alınarak hesaplanmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuzun 20/11/2018 tarihli ve ... sayılı bilgi belge isteme yazısına cevaben Sosyal Güvenlik Kurumu(SGK) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen 17/12/2018 tarihli ve ... sayılı yazıda özetle;

2.1. Hizmetlerinin tamamı 5434 sayılı Kanuna ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden aylık bağlananlara veya toptan ödeme yapılanlara her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığının emekli ikramiyesi olarak ödeneceği, bu kişilerden yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenlere, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarda meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak, üç ay içinde artış yapılmadığı takdirde müteakiben katsayılarda altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları ile ilk mali yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farklarının ayrıca ödeneceği, ancak emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmalarında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık emekli ikramiyesi ödeneceğinin düzenlendiği,

2.2. Başvuranın emeklilik sicil dosyasının tetkikinde; doğum tarihi 02/09/1945 tarihi olan ilgilinin Antalya Milli Eğitim Müdürlüğünde İlköğretim ... olarak görev yapmakta iken 22/07/1996 tarihinde isteği üzerine emekliye sevk edilmesi üzerine, 01/08/1996 tarihli ve 113369 sayılı işlem ile 1 inci derecenin 4 üncü kademesi intibakı ve (3000) ek gösterge rakamı üzerinden 5434 sayılı Kanuna tabi 31 yıl 8 ay 14 gün fiili hizmetine karşılık 15/08/1996 tarihinden itibaren emekli aylığı bağlandığı ve (30) tam hizmet yılına karşılık 1.144,20 TL (1.144.2001)00 TL) emekli ikramiyesi tahakkuk ettirildiği,

2.3. Adı geçeninin emekli aylığı almakta iken 22/01/1997 tarihinde Milli Eğitim

Bakanlığında İlköğretim Müfettişi olarak yeniden çalışmaya başladıktan sonra Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğünde İl Eğitim Denetmeni olarak görev yapmakta iken, Akkuş Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/07/1975 tarihli ve 1975/101-167 sayılı kararı ile yaş tashihi yapılması sonrasında 02/09/1947 doğum tarihine göre 65 yaşını doldurduğu 02/09/2012 tarihinde yaş haddinden resen emekliye sevk edilmesi üzerine, 5434 sayılı Kanunun mülga 105 inci maddesi hükmü gereği 18 yaşın dolumundan sonra yaş tashihi yaptırması nedeniyle, yaş tashihi öncesi doğum tarihi olan 02/09/1945 tarihine göre 65 yaşını tamamladığı tarih olan 02/09/2010 tarihinden, yaş tashihi sonrası doğum tarihi olan 02/09/1947 tarihine göre 65 yaşını tamamlaması nedeniyle resen emekliye sevk edildiği 02/09/2012 tarihi arasında geçen 2 yıllık hizmet süresi dikkate alınmaksızın, 1 inci derecenin 4 üncü kademesi intibakı ve (3600) ek gösterge rakamı üzerinden ilk emekliliğine esas 31 yıl 8 ay 14 gün fiili hizmet süresine sonradan geçen 13 yıl 7 ay fiili hizmet süresinin eklenmesi ile 5434 sayılı Kanuna tabi toplam 45 yıl 3 ay 14 gün fiili hizmet süresine karşılık 15/09/2012 tarihinden itibaren emekli aylığı bağlandığı ve daha önce (30) tam hizmet yılına karşılık emekli ikramiyesi ödendiğinden emekli ikramiyesi ödenmediği,

2.4. Bilahare ilgilinin 30 yıl hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesi talebiyle açmış olduğu davada Ankara 17 nci İdare Mahkemesinin 26/02/2016 tarihli ve Esas No:..., Karar No:... sayılı kararında "Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, davacının 30 hizmet yılından fazla geçen hizmet süresine göre hak ettiği emekli ikramiyesinin hesaplanarak başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine, " şeklinde karar vermesi üzerine, 26/04/2016 tarihli ve ... sayılı işlem ile emekli aylığı almakta iken yeniden çalışmaya başladığı 22/01/1997 tarihi ile yaş tashihi öncesi geçerli doğum tarihine göre 65 yaşını tamamladığı 02/09/2010 tarihi arasında sonradan geçen 13 yıl 7 ay fiili hizmet süresinin (13) tam hizmet yılına karşılık 26.196,13TL emekli ikramiyesi ve 2.750,04 TL yasal faiz tahakkuk ettirildiği,

2.5. İlgilinin, 24/05/1965-24/05/1967 tarihleri arasında kıta hizmeti ve er öğretmenlik şeklinde geçen askerlik hizmetinin, kıta hizmetinde geçen 5 aylık bölümünün de er öğretmenlik gibi fiili hizmetten sayıldığıнын, bununla birlikte Ankara 17. İdare Mahkemesinin 30 yıl hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesi kararı kapsamında (13) tam hizmet yılına emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilirken yaş haddinden emekliye sevk edilmesi nedeniyle takip eden katsayı dönemi olan 01/01/2013 tarihindeki katsayıların esas alınmadığı anlaşıldığından, 17/04/2018 tarihli ve ... sayılı işlem ile kıta hizmetinde geçen 5 ay hizmet süresinin tenzili ile emekli aylıklarının toplam 44 yıl 10 ay 14 gün fiili hizmet süresi üzerinden tadil edildiği, yersiz ödenen aylık tutarlarının borç çıkartıldığı ve Ankara 17. İdare Mahkemesinin 30 yıl hizmet sürelerine emekli ikramiyesi

ödenmesi kararı kapsamında (13) tam hizmet yılına karşılık 01/01/2013 tarihinde yürürlükte olan katsayılara göre hak kazandığı 30.073,60TL emekli ikramiyesinden daha önce tahakkuk ettirilen 26.196,13TL ikramiye tutarının düşülmesi sonucu 3.877,47 TL emekli ikramiyesinin ve bu tutara ait 1.052,65TL yasal faizin tahakkuk ettirildiği,

2.6. İlgilinin, SGK kayıtlarına 07/11/2018 tarihinde geçen 01/11/2018 tarihli dilekçesinde 30 yıl üstü hizmet sürelerine emekli ikramiyesinin eksik ödenmesi nedeniyle eksik tutarının tarafına ödenmesini talep etmesi nedeniyle yapılan incelemede, 22/07/1996 tarihinde istekle emekliye sevk edilmesi üzerine ilk emekliliğine esas ve 5 ay hizmet tenzili sonrasında kalan 31 yıl 3 ay 14 gün hizmet süresinin (I) tam hizmet süresine emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilmediğinin anlaşılması üzerine, 30/11/2018 tarihli işlem ile (1) tam hizmet yılına karşılık emekli ikramiyesinin tahakkuk ettirildiği ve 27/11/2018 tarihli yazı ile ilgiliye bilgi verildiği,

2.7. Buna göre, 18 yaşın tamamlanmasından sonra yaş tashihi yaptırmaması nedeniyle 5434 sayılı Kanunun mülga 105 inci maddesi gereği, yaş tashihi öncesi geçerli olan 02/09/1945 doğum tarihi esas alınan, söz konusu doğum tarihinin esas alınması nedeniyle 65 yaşını tamamladığı 02/09/2010 tarihi ile yaş tashihi sonrası geçerli olan 02/09/1947 doğum tarihine göre 65 yaşını doldurması nedeniyle resen emekliye sevk edildiği 02/09/2012 tarihleri arasında geçen 2 yıl hizmet süresi 5434 sayılı Kanunun mülga 91 inci maddesi gereği fiili hizmet süresinden sayılmayan, askerlik hizmetinin er öğretmenlik dışında kıta hizmetinde geçen kısmının da fiili hizmetten sayıldığı anlaşılmaması nedeniyle 5 ay hizmet süresi tenzil edilen, Ankara 17. İdare Mahkemesinin 30 yıl hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesi kararı kapsamında ve 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi gereği sonradan geçen 13 yıl 7 ay fiili hizmet süresinden (13) tam hizmet yılına karşılık yasal faizi ile birlikte emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilen ancak yaş haddinden emekliye sevk edilmesi nedeniyle 01/01/2013 tarihinde yürürlükte bulunan katsayılar esas alınmaksızın ödeme yapıldığının anlaşılması üzerine bu tarihteki katsayılar üzerinden (13) tam hizmet yılına karşılık hak kazandığı emekli ikramiyesi ve yasal faiz farkları adına tahakkuk ettirilen ve ilk emekli aylığına esas 31 yıl 3 ay 14 gün fiili hizmet süresinden 30 yıl üzeri (1) tam hizmet yılına emekli ikramiyesi ödenmediğinin anlaşılması üzerine (1) tam hizmet yılına karşılık ayrıca emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilen ilgilinin, emekli ikramiyesi ödenmemiş veya eksik ödenen hizmet süresinin bulunmadığı, ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

5. 16/06/2006 tarihli ve 26200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun; “5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri” başlıklı Geçici 4 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasında; “Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. ...” 5 inci fıkrasında; “Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır.”

6. 17/6/1949 tarihli ve 7235 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu’nun;

6.1 40 ıncı maddesinde; “İştirakçilerin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdıkları tarihtir. Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya naklen satamaları yapılamaz.”

6.2 89 uncu maddesinde; “Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici

4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlara ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

...

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malullüğü hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarda meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk mali yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarda altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

...

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılımlarında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir.”

6.3. 91 inci maddesinde; “Bu Kanuna göre bağlanan çeşitli mahiyetteki aylıkların ödenmesi aşağıdaki fıkralarda yazılı tarihlerden başlar:

...

b) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede iken bu kanunda yazılı çeşitli sebeplerle emekliye ayrılanların emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylıklarıyla ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar hizmet aylıklarının kesildiği tarihi takip eden ay başından;

...

Hükümle veya sicilleri veyahut askeri mahkemelerce verilecek karar üzerine

kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilenlerin emekli aylıklarının başlangıç tarihlerinden ve yaş haddini dolduranların bu haddi doldurdukları tarihleri takip eden ay başından sonra her ne sebeple olursa olsun kurumlarınca vazifeleriyle ilgileri kesilmeyerek aylık veya ücretleri ödenenlerin bu suretle geçen müddetleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bunlar için kesenek ve karşılık alınmışsa geri verilir.”

6.4. “Yaş” başlıklı 105 inci maddesinde; “Bu kanunun iştirakçilere ait çeşitli hükümlerinin tatbikinde; emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye ilk defa tayin sırasında kurumlara gösterilen nüfus hüviyet cüzdanlarında yazılı doğum tarihleri, eğer 18 yaşını tamamladıktan sonra yaş düzeltilmesi yapılmış ise 18 yaşının doldurulması tarihindeki doğum tarihleri, dul ve yetimler hakkındaki hükümlerinin uygulanmasında da, dul ve yetim aylıklarına veya (Toptan ödeme) ye hak kazanıldığı tarihlerde bunların kayıtlı bulundukları nüfus idarelerindeki doğum tarihleri esas tutulur.

...

Ancak, doğum tarihlerinde, iştirakçiler için 18 yaşın doldurulmasından sonra, dul ve yetimler için de aylığa veya toptan ödemeye istihkak tarihlerinden geriye doğru bir yıl içinde yapılan düzeltmeler, nazara alınmaz.”

hükümlerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

7. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yürütülen işlemlerde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilemediğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. Başvuranın çalıştığı Kurumdan aldığı hizmet belgesine göre 45 yıl 8 ay 14 gün hizmetinin görüldüğü ve toplamda 15 tam yıl üzerinden ikramiye alması gerektiği, emekli olduğu 02/09/2012 tarihindeki ek gösterge katsayısına göre her tam yıl için 2.242,92 TL alması gerektiği, dolayısıyla 15 yılına karşılık toplamda (15*2.242,92) 33.643,8 TL alması gerektiği ancak ana para olarak tarafına 29.273,51 TL yatırıldığı ve kendisine 4.369,57 TL daha ödeme yapılması gerektiği, ayrıca 45 yıl 4 ay 14 günlük hizmetinin 44 yıl 11 ay 4 güne indirildiği, eksik ödenen 30 yıl üzeri ikramiyesinin

ödenmesi ve hizmet yılının hizmet belgesinde göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri dikkate alınarak hesaplanmasını talep ettiği; buna karşın SGK'nın başvuranın Antalya Milli Eğilim Müdürlüğünde İlköğretim ... olarak görev yapmakta iken 22/07/1996 tarihinde isteği üzerine emekliye sevk edilmesi üzerine, 31 yıl 8 ay 14 gün fiili hizmetine karşılık 15/08/1996 tarihinden itibaren emekli aylığı bağlandığı ve (30) tam hizmet yılına karşılık 1.144,20 TL (1.144.2001)00 TL) emekli ikramiyesi tahakkuk ettirildiği, ilk emekliliğine esas 31 yıl 8 ay 14 gün fiili hizmet süresine sonradan geçen 13 yıl 7 ay fiili hizmet süresinin eklenmesi ile 5434 sayılı Kanuna tabi toplam 45 yıl 3 ay 14 gün fiili hizmet süresine karşılık 15/09/2012 tarihinden itibaren emekli aylığı bağlandığı ve daha önce (30) tam hizmet yılına karşılık emekli ikramiyesi ödendiğinden söz konusu süreye emekli ikramiyesi ödenmediği, bilahare ilgilinin 30 yıl hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesi talebiyle açmış olduğu davanın lehine sonuçlanması neticesinde, 22/01/1997 tarihi ile yaş tashihi öncesi geçerli doğum tarihine göre 65 yaşını tamamladığı 02/09/2010 tarihi arasında sonradan geçen 13 yıl 7 ay fiili hizmet süresinin (13) tam hizmet yılına karşılık 26.196,13TL emekli ikramiyesi ve 2.750,04TL yasal faiz tahakkuk ettirildiği, ayrıca 24/05/1965-24/05/1967 tarihleri arasında kıta hizmeti ve er öğretmenlik şeklinde geçen askerlik hizmetinin, kıta hizmetinde geçen 5 aylık bölümünün de er öğretmenlik gibi fiili hizmetten sayıldığıının, kıta hizmetinde geçen 5 ay hizmet süresinin düşürülmesiyle birlikte emekli aylıklarının toplam 44 yıl 10 ay 14 gün fiili hizmet süresi üzerinden hesaplandığı ve yersiz ödenen aylık tutarlarının 800 TL olarak borç çıkartıldığı bununla birlikte; Ankara 17. İdare Mahkemesinin 30 yıl üzeri hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesi kararı kapsamında (13) tam hizmet yılına emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilirken yaş haddinden emekliye sevk edilmesi nedeniyle takip eden katsayı dönemi olan 01/01/2013 tarihindeki katsayıların esas alınmadığının anlaşılması üzerine 01/01/2013 tarihinde yürürlükte olan katsayılara göre hak kazandığı 30.073,60 TL emekli ikramiyesinden daha önce tahakkuk ettirilen 26.196,13 TL ikramiye tutarının düşülmesi sonucu başvuran adına tahakkuk ettirilen 3.877,47 TL emekli ikramiyesinin ve bu tutara ait 1.052,65TL yasal faizin ayrıca yukarıda bahsi geçen 800 TL'lik borcun 18/04/2018 tarihli ve 45.966.044.0 sayılı yazı ile başvurana bildirildiği, başvuranın 22/07/1996 tarihinde istekle emekliye sevk edilmesi üzerine ilk emekliliğine esas ve 5 ay hizmet tenzili sonrasında kalan 31 yıl 3 ay 14 gün hizmet süresinin (I) tam hizmet süresine emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilmediğinin anlaşılması üzerine, 30/11/2018 tarihli işlem ile (1) tam hizmet yılına karşılık ilk emekli olduğu 1996 yılı katsayıları esas alınarak Geçici 226 ncı madde kapsamında 100 TL emekli ikramiyesinin tahakkuk ettirildiği ve 27/11/2018 tarihli yazı ile ilgiliye bilgi verildiği, dolayısıyla başvuranla ilgili yapılan işlemlerde hata olmadığından bahisle emekli ikramiyesinin ödenmeyen kısmının

bulunmadığı gerekçesiyle talebin reddedildiği görülmektedir.

9. 5434 sayılı Kanunun mülga 105 inci maddesi hükmü gereği 18 yaşın dolumundan sonra yaş tashihi yaptırmaması nedeniyle, yaş tashihi öncesi doğum tarihi olan 02/09/1945 tarihine göre 65 yaşını tamamladığı tarih olan 02/09/2010 tarihinden, yaş tashihi sonrası doğum tarihi olan 02/09/1947 tarihine göre 65 yaşını tamamlaması nedeniyle resen emekliye sevk edildiği 02/09/2012 tarihi arasında geçen 2 yıllık hizmet süresinin **dikkate alınmamasının** ihtilaf konusu olmadığı; başvuruya konu uyuşmazlığın, başvuranın önce 45 yıl 3 ay 14 gün olarak hesaplanan hizmetinin askerlik nedeniyle 5 ayının düşürülmesiyle birlikte, söz konusu sürenin 44 yıl 10 ay 14 güne düşürülmesi bu nedenle başvurana borç çıkartılması neticesinde ikramiyenin 14 yıl esas alınarak ödenmesi noktasında toplandığı görülmektedir.

10. Somut olay kapsamında yapılan incelemede başvuranın Antalya Milli Eğitim Müdürlüğünde İlköğretim Müfettişi olarak görev yapmakta iken 22/07/1996 tarihinde isteği üzerine emekliye sevk edilmesi üzerine, 01/08/1996 tarihli ve .. sayılı işlem ile 1 inci derecenin 4 üncü kademesi intibakı ve (3000) ek gösterge rakamı üzerinden 5434 sayılı Kanuna tabi 31 yıl 8 ay 14 gün fiili hizmetine karşılık 15/08/1996 tarihinden itibaren emekli aylığı bağlandığı ve (30) tam hizmet yılına karşılık 1.144,20 TL (1.144.2001)00 TL emekli ikramiyesi tahakkuk ettirildiği, 30 yıldan arta kalan 1 yıl 8 ay 14 günün 1 tam yılı için ise Ankara 17. İdare Mahkemesinin 30 yıl üzeri hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesi kararı kapsamında 5434 sayılı Kanunun Geçici 226 ncı maddesi kapsamında SGK'nın 30/11/2018 tarihli işlemi ile başvurana 100 TL ödeme yapıldığı,

11. Diğer yandan başvuranın 07/11/2018 tarihinde SGK kayıtlarına, eksik ödenen 30 yıl üzeri emekli ikramiyesinin tamamlanması talepli dilekçesi kapsamında SGK tarafından yapılan incelemede;

11.1. Başvuranın göreve başladığı tarih ile ilk emekli olduğu tarih arasında geçen 31 yıl 8 ay 14 gün hizmet süresinden 5 aylık sürenin, askerlik hizmetini yaptığı sırada er öğretmen olarak 5 ay çalışmış iken sehven kıta er olarak çalıştığı sürelerin de er öğretmen olarak çalışmış gibi gösterildiği dolayısıyla kıta er olarak çalıştığı 5 aylık sürenin hizmet süresinden düşülmesi neticesinde 31 yıl 8 ay 14 gün hizmet süresinin 31 yıl 3 ay 14 gün olarak tespit edildiği ve 5 aylık hizmet tenzili sebebiyle başvurana 01/04/2013 ila 31/05/2018 tarihleri arasında ödenen aylık farklarının başvuran adına 800 TL olarak borç çıkartıldığı,

11.2. Öte yandan; yaş haddinden emekliye sevk edilmesi nedeniyle takip eden katsayı dönemi olan 01/01/2013 tarihindeki katsayıların esas alınmadığının anlaşılmasıyla

birlikte 01/01/2013 tarihinde yürürlükte olan katsayılara göre hak kazandığı 30.073,60 TL emekli ikramiyesinden daha önce tahakkuk ettirilen 26.196,13 TL ikramiye tutarının düşülmesi sonucu başvuran adına tahakkuk ettirilen 3.877,47 TL emekli ikramiyesinin ve bu tutara ait 1.052,65TL yasal faizin başvuran adına İş Bankasına gönderildiği ve 18/04/2018 tarihli ve 45.966.044.0 sayılı yazı ile başvurana bildirildiği ayrıca yukarıda bahsi geçen 800 TL'lik borcun da aynı tarih ve sayılı (18/04/2018 tarihli ve 45.966.044.0 sayılı) yazı ile başvurana bildirildiği ve 800 TL'lik borcun 3.877,47 TL'den mahsup edildiği anlaşılmaktadır.

12. Başvuranın Kurumumuza gönderdiği 01/01/2019 tarihli ek dilekçesinde 1 Ocak 2019 tarihli maaşından 149,86 TL kesinti yapıldığı ve söz konusu kesintiye ilişkin tarafına bilgi verilmediği iddiasına ilişkin yapılan değerlendirmede ise;

12.1. SGK tarafından söz konusu kesintiye ilişkin başvurana bilgi verilmemekle birlikte Kurumumuz kayıtlarına 28/03/2019 tarihli ve ... sayı ile giren cevabi yazıda; başvurana yaş haddinden emekliye sevk edilmesi nedeniyle takip eden katsayı dönemi olan 01/01/2013 tarihindeki katsayıların esas alınmadığının fark edilmesi neticesinde ödenmesi gereken faiz tutarı hesaplanırken 2012 yılı katsayıları değil de 2013 yılı katsayıları üzerinden faizin hesaplandığı ve neticede 249,86 TL fazladan ödenen faiz tutarının 149,86 TL'lik kısmının başvuranın 01/01/2019 tarihli aylığından kalan kısmının ise 30 yıl üzeri emekli ikramiyesinin 1 tam yılına ödenen 100 TL'lik kısmından mahsup edildiği anlaşılmaktadır.

13. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; başvuranın, 5434 sayılı Kanuna tabi toplam 45 yıl 3 ay 14 gün fiili hizmet süresinin, askerlik hizmetinin er öğretmenlik dışında kıta hizmetinde geçen kısmının fiili hizmetten sayıldığı anlaşılmaması nedeniyle 5 ay hizmet süresi tenzili sonrasında 44 yıl 10 ay 14 güne düşürüldüğü, başvuranın ilk çalışma dönemi hizmet süresinin 31 yıl 3 ay 14 gün fiili hizmet süresinden 30 yıl üzeri (1) tam hizmet yılına ilişkin yapılan 100 TL'lik ödemenin, başvuranın yaş haddinden emekliye sevk edilmesi nedeniyle takip eden katsayı dönemi olan 01/01/2013 tarihindeki katsayıların esas alınmadığının fark edilmesi neticesinde ödenmesi gereken faiz tutarı hesaplanırken 2012 yılı katsayıları değil de 2013 yılı katsayıları üzerinden faizin hesaplandığı ve neticede başvurana 249,86 TL fazladan ödeme yapıldığının anlaşılmaması üzerine söz konusu 100 TL'nin borca mahsup edildiği, geri kalan 149,86 TL'nin ise başvuranın Ocak 2019 dönemi aylığından kesildiği, diğer yandan başvurana daha sonraki çalışma dönemini kapsayan 13 tam hizmet yılına karşılık 30.073,60 TL ödeme yapılması gerekirken emekli olduğu 2012 yılı katsayıları esas alınarak hesaplanan 13 yıllık hizmet süresi için 26.196,13 TL ana para ve 2.750,04 TL faiz ödemesinin yapıldığı, aradaki 3.877,47 TL farkın ve söz konusu farka ilişkin 1.052,65 TL

faizin ise SGK'nın 18/04/2018 tarihli işlemiyle başvuranın İş Bankası hesabına yatırıldığı, bununla birlikte başvuranın 5 ay hizmet süresi tenzili sonrasında tarafına yansıtılan 800 TL borcun ise söz konusu tutardan mahsup edildiği, dolayısıyla başvurana; 30.173,06 TL anapara 3.802,69 TL yasal faiz olmak üzere toplamda 33.975,75 TL ödeme yapıldığı ancak SGK'nın hatalı işlemlerinden kaynaklanan 800 TL ve 249,86 TL borcun yukarıda detaylandırıldığı tarihlerde başvuranın hesabından mahsup edildiği, SGK'nın söz konusu hatalı işlemlerinden dolayı başvurana faiz ödediği hususu da göz önüne alındığında, 30 yıl üzeri ikramiye ödemelerine ilişkin yapılan işlemlerde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilememiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup, idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde kanunlara uygunluk, makul sürede karar verme, hesap verilebilirlik, şeffaflık, kararların gerekçeli olması ve kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi ilkelerine **uygun davrandığı**, ancak idari işleme karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceği bildirilmediğinden “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine **uygun davranmadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

15. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, **ilgili idarenin işlemine karşı** (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup **Antalya İş Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.**

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Bu kararın **BAŞVURANA ve SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞINA** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA